

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
 REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
 Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
 „Vom lovi de-o potrivă în Iordanul parazitar și în România necinstită și înstrăinat.”

Apărare sub conducerea unei Comisii.
 ABONAMENTUL PE UN AN:
 Pentru plugari și muncitori — Lei 160
 Pentru intelectuali — — — Lei 200
 Pentru înșii și fabrici — — Lei 500

Român sărac în țară bogată.

Nici o țară de pe pământ, nu este mai bogată ca țara noastră. Noi avem petrolul nostru, cărbunele nostru, aurul nostru, lemnul nostru, sarea noastră, lână, grâu și tot ce trebuie unui om pentru ca să poată trăi. Dar la noi, în țara aceasta așa de bogată și avută, țaranul este mai sărac și mai lipsit ca în ori care altă, din cauză că la noi s-au cibărit mai mult străini ca ori unde, cu ajutorul oamenilor politici cu sufletele ușor de vânzare.

In adevăr aici pentru străini curge miere și lapte, iar pentru bieți români curge numai amar și fier.

Ca unul ce am crescut între țărani și cărora le cunosc sufletul și pe cari li ascult cu drag și fățetate li aud și astăzi că spun și cu multă durere: „Domnii au fost domni și în trecut și domni sunt domni și azi, iar noi tot proști și necajiti am rămas”. Au mare dreptate, căci ei sunt lăsați să fie speculați de oricine, fără ca nimănuia să i fe milă de ei.

Vedem cum toate straturile municiorești, stau unite în bresle, și se „sindicate” și care toate luptă pentru binele membrilor lor, pe când plugari-țărani sunt lăsați în voia lui Dzeu, fără să li se ajute cu nimic, ba din contră, sunt învățați de oameni partidei politice.

Bielul țaran lucrează din noapte în noapte, în arăta soarelui, în bătăia vântului, în pătopul ploaiei și pe el toți îl speculează, cum le vine la îndemângă, trăind de pe spatele lui, mai bine ca ori unde.

Și pentru a face dovedă de cele spuse vom face o socoteală.

Țaranul ca să aibă grâu, muncește. Ogorește și ară pământul, samână, plivăște de două ori, seceră, cară treeră sau imblătește ca să dea 20 hilograme de grâu cu

70 sau 80 de lei celui ce face pânea ca să o vândă cu câștig îndoios.

Țaranul crește vite. Nu le vinde, decât numai când are lipsă de bani, ori când nu are ce să le dea de mâncare. O oarie o vinde cu 200 de lei, pentru ca măcelarul să câștige îndoios din vânzarea ei cu chilogramul.

Pentru ca să și cumpere o perche de bocanci trebuie să vândă trei oi și dacă vrea să-și cumpere o perche de cisme, trebuie să vândă patru, ori să dea grâu ce l-a strâns de pe o jumătate de jări de pământ.

Acum ne întoarcem la țaranul care trăește la munte, unde sunt păduri. Aici sunt avuți mari de tot, care se scurg prin palma lor în buzunarul jidovilor Tischler, Goedel și alții ca ei, ce întovărăști cu niște români străini ca suntemânte, li despoiae și li lasă să se plângă ca în trecut:

„Munții noștri aur poartă
 Not cerșim d.n poartă în poarta”.

Trenurile sunt oline de acești oameni cari cu săracia după ei, cu securile și ferestrele pleacă la drumuri lungi și nesfârșite pentru ași căuta de lucru în pădurile ce nu sunt ale lor, dar sunt în țara și pe pământul lor și al strămoșilor lor.

Pentru toate aceste nelegiuri, nepăsări și lipsă de simțământ românesc, sunt vinovați guvernătorii noștri din trecut ca și cei de acum. Aceștia nu pierd nici o împrejurare când să nu zică: „Noi suntem poporul și poporul suntem noi”, și că „avem poporul la spatele noastre”.

Da! în adevăr poporul este lăsat la spate în timp ce în brațe sunt ținuți cu tot dragul, străinii lepădați și alungați de toate celelalte țări.

A. Nutu.

LUI CUZA VODĂ ’)

MĂRIRE TIE!

Mărire se cuvine Tie
 Si slava 'ntregului popor
 Tu visul nostru de'nfrâtre
 Si de mărire al tuturor.

Mărite Domn, nădejdea noastră
 In fața Ta iar se'nfiripă
 Si un găs ne chiamă la unire
 Purtai pe-a vântulut aripă:

E uragan în spre Suceava
 Si tunet în spre Chișindău,
 Si pând dincolo de Tisa
 Mărite Domn, e glasul Tână!

Plăeșit munților se-adună
 Si fiul mândrelor câmpit,
 Căci tuturor azi î se pare
 Că Domnul lor iar ai să fil.

Si-o să oprești din mersul vremii
 Norocul vietii și la noi,
 Trezind din noaptea lor de veacuri
 Atâtea umbre de eroi.

Mărire se cuvine Tie
 Tu, cel mai mare Domnitor,
 Ce-ai fost să scrii în carte vremii
 Să fim pe lume un popor.

Făuritor al României,
 Părinte celor în nevoie,
 Chemând la viață 'ntreg norodul,
 Ai fost de apururi înire noi.

Atâtea veacuri de robie
 Din lanțuri le-ai descătușat
 Si truncea Ta era să poarte
 Coroana mândră de'mpărat.

Azi vechiul scaun de domnie
 E'n sfântă zi de sărbătoare,
 Slăvit pe veci de CUZA-VODĂ,
 Urmașul lui Stefan cel Mare;

De jalea neagră a'nstrăinării
 Se mândre cu chipul Tână,
 Privind stingher în spre Suceava
 Si peste Prut la Chișindău.

EUGENIU REVENT

*) Din vol. de „Versuri” date la lumină de publicistul MINA SAVEL din Bacău.

Clasele sociale și Partidele Politice.

(Continuare)

de: Romulus Damian

Și cu atât mai mult crește revolta cetățenilor neînregimentat la ducerea bagajelor diferenților și „mai mușoi” din partid cu cât experiența concluziilor sale, din zilele observării asupra rostului compoziției partidului, și spune clar că 95 la sută habă nu au de ideea în jurul căreia s-au grupat sorele și înhamări. Cât despre ideologie sau doctrină, pe care de altfel nu le cunoște în deajuns rici cei din astăzi „stat major”, să mai spun că nu au avut niciodată despre ele vorbindu-se? Spre convinscere întrebă pe cătare sau cutare domn avocat, preot, medic, învățător, profesor sau în-

giner din județ pentru ce este înscris în partidul liberal, și vă veți convinge singuri că, oricât va nega totuși, nu poate scăpa de mărturisirea că e înscris în partid pentru că este alimentat de speranță că partidul ajunge să ia Putere și se va oferi, și se va da, și dânsului un post, ... o pâine, ... un ciolan de ros, ... o ocazie de a să pricopsi, pentru a apăsa să trăiască nu numai în plină lenevie dar și în aerul puturos că drumul spre fotoliul ministerial trece prin saloanele de fățănicie, ponegrile călomie și de lingurire față de mai mulți săi. Că acest post, această pâine,

acest ciolan de ros e plătit tot din buzunarul său, și din al celorlalți contribuabil, și că partidul său la putere fiind câștigă de două ori Șeful, și înțimii săi cei mai apropiati, tot după urma sa, la acest lucru elementar nu să mai gândește. Decl, cu drept cuvânt, puteam afirma că oamenii noștri ce compun partidul sunt ca femeile ce văd numai ce li se asează în față. Din acest fapt elementar rezultă că e natural și foarte logic dacă toți acești oameni fac politică, — bine înțeleasă politică de cafenea și de stradă după hrana pe care o primesc din ziarele partidului și din ztarele jidănești sau jidărite toate scrise oșa cum vedem și cum știm, și cu profundă indignare și scârbă a omului ce vede mal de departe decât dorește partidul și aceste zile

de scandal și de rușine, — pentru șefi, în vederea realizării planurilor lor, și nici decum pentru idei.

Oare mai e nevoie să spunem că în această situație toți nu sunt altceva decât niște instrumente oarbe în mâinile Șefului care, sub pretextul minciună de „disciplina partidului” nu numai că dispune de aceste instrumente când dorește și cum îl dictează interesele sale de „pur egoism și a nor propriu”, dar și că pe spatele lor se îmbogățesc, „fără muncă și fără prea multă bătăie de cap” Șeful și favoriștii săi din astăzi „Stat major”, trimițând pe aceste instrumente oarbe în propagandă politică minciinoasă și îngănească, în vreme ce dumnealor petrec, trăind zile albe, în Capitală. Căci coborârea Șefului, sau al adju-

C. Danilă.
 Turist Român F.S.S.R.

„Suficiență“ oamenilor noștri politici.

Nu știu zău, dacă mai există vre-o țară pe întreg cuprinsul pământului, mă gândesc la acele țări care au pretenția de a se numi căt de puțin civilizate, în care oamenii politici să și dea mai multe ifose de suficiență și să și aroge la ferece pas, dreptul, de a fi considerați ca infalibili.

Nu credem să se găsească în decursul istoriei noastre politice, de când a luat naștere România modernă, un singur om politic, care după ce a fost șef de guvern sau ministru, să solicite, sau să primească, un loc de conducere mai puțin important în erarchia oficială a Statului. Ion Brătianu ar fi primit vre-o dată să fie numai ministru de resort? Aceasta este întrebarea pe care și-o pun azi: Ciceo Pop, Sever Dan, Aurel Vlad și Sever Boțu.

In Franța republicană de azi un Poincaré nu se sfiește și nu se simte întru nimic micșorat ca din președinte de republică să devină ministru de resort; în Austria un Carol Lueger, deși președinte al partidului creștin-social, s'a mulțumit să rămână primar al Viena, putând fi în atât de rânduri prim-ministrul și al cărui partid a dat numeroși miniștri. In Polonia un Piłsudsky, după ce a fost președinte al republiei, s'a mulțumit și să simtă onorat în câteva rânduri să fie șef de guvern, iar în momentul de față, ministru de război. In țara noastră, a non-valorilor de după răsboi, în epoca băntuită de o criză ne mai pomenește de valori, un om care compară pe D. R. Ioanescu cu Napoleon și l proclamă mare bărbat de stat, ori alii de și mai redusă suprafață, refuză cu aere de gravă și prezumțioasă suficiență, posturile mai puțin importante ce li se oferă, ca o compensație a înaltelor funcții pe care le părăsesc! Ca și cum funcțunea de director regional administrativ, care echivalează cu aceea de guvernator al Alsaciei și Lorenei, în care funcționează și ilustrat după răsboi în Franța Millerand, mai înainte de a fi fost președinte a republiei, după ce fusese de câteva ori președinte de consiliu și ministru în atât de rânduri, ar fi mai prejoasă de vocațunea și de probata lor competență, în dreptorile statului!

E revoltătoare această stupidă și grotescă îngâmfare, din partea unor oameni, cari dacă ar fi trăit în România dinainte de război, ar fi fost posibil abia să ajungă prefecti de județ sau poate chiar deputați în Cameră!

Intr-un lung reportaj de acum câteva zile al unui confrate bucureștean, atât d. Ciceo Pop, cât și d. Aurel Vlad, declară cu indignare, că nu s-au gândit și nu le trece prin minte, să primească astfel de posturi cari le știu bine din gloria electorală și din marele lor prestigiu politic!

Și astfel, pe când în țara noastră, toate mediocritățile politice, ajung la locurile de frunte în conducerea statului, în Franță atât mari valori politice, un om de geniu ca Herriot, părăsește fotoliul de președinte al consiliului de miniștri, spre a-și reocupa simplu și sesin modestul scaun de primar al unui oraș de provincie.

C. NICOLAU STROESI

In fața păharului

— Cântec —

I

A creștinilor mulțime
O urdă și de aceia,
Și pe sfintii din Niciea;
Iată noua mea treme:
Vinoul, scripca și femeia.

II

Un drac să scoboră c'un sfânt
Să mai colinde pe pământ,
Să cum mergeau pe o vreme rea,
Au condus la casa mea.
Imi zice sfântul, bland la grăd:
— Făcăde, nu mergi în rai?
Acolo-i primăvara, flori,
— Și cântec de privighetori;
— Acolo's cetele de îngeri,
— Nu-s lacrimi, nici suspir
nici plângerii!

Iar dracul 'mi zice:
— Hal cu mine,
In iadul meu e mult mai b-ne,
— Caci curge vinul din izvoare,
— Și curge cîntul din vioare
— Și sunt femei cu fețe pline...
— Hal, Drace, hal,
cd merg cu tine..

MARIUS

Rugăm achitați abonamentul
și trimiteți, cari puteți către-o
sumulă și pentru fondul de
rezistență!

D. Vidrighiu director general al C. F. R.

a fost angajat de guvern pe baza unui contract pe timp de 8 ani cu salar anual de 3 milioane lei, plus alte beneficii. Afără de aceasta d. Vidrighiu mai este membru în consiliile de administrație a multor — se vorbește de reizeci și câteva — societăți industriale și bancare de unde la fel primește o rebonificare de cel puțin alte trei milioane.

Lumea crede că d-l Vidrighiu este prea bine plătit, că are salar cât 10 ministri și mai mult decât un Regent în chestia aceasta având făcut interpellări în Cameră 2 deputați naț. și protestând în contra salarului preamărat, ce se dă D-lui dir. general, unui funcționar, azi, când o mulțime de alți funcționari mai mici de ai Statului și C. F. R. din motivul de a face economii, sunt pensionați și licențiați din serviciu.

A răspuns d-l ministru Madgearu, care a zis că și la toată răspunderea pentru încheierea contractului și că face acest lucru convins fiind că sub conducerea d-lui Vidrighiu se vor realiza economii de miliarde la C. F. R.

Noi, cari totdeauna am accentuat că funcționarii trebuie plătiți cinstiți, dar atunci apoi și pretinsă o muncă serioasă ciștință din partea lor, suntem de părere că d-l dir. gen. Vidrighiu, dacă în adevăr prin însușință, destinctia și munca lui ciștință va face economii amintite de d-l ministru Madgearu, atunci merită nu trei ci treizeci de milioane salar anual. Dar tocmai că să nu se revolte lumea și fiindcă d-l dir. gen. har Domnului are din ce trăi și fără nici un ban leafă dela C. F. R., trebula săse mulțumească la început cu un salar cât de modest, chiar foarte modest și după un an, doi, când poate să convingă întreagă țară despre calitățile lui extraordinare de conducător și funcționar, fie să se facă să întreagă în recunoșință el l-ar fi remunerat cum zisei mai sus nu cu 3 ci cu 30 milioane salar anual și nu era opinia publică nici azi revoltată, ci însă contra i-ar fi dat tot sprijnul.

Dorim ca d-l dir. gen. Vidrighiu să și poată realiza în scurt timp planurile săse și să dovedească de ce poate fi capabil un funcționar sărguincios, ciușt și bine salarizat.

Un ceferist.

Jidancu și țăranu.

— Vinzi bade acel vițel?
Hal vine-de-mi-l mie!
— Și ce îmi dai pe el?
— Ti-am dat de mult rachie!

Film.

Din ale lui Don José

Mare bucurie: un judecător a condamnat pe un cetățean, care a fost prinț confundând zidul unei case cu interiorul unui clozet.

Confuziunea asta se face în stil mare — și chiar în cele mai mari familii — și prin urmare condamnările ar putea să se ţie lanț. Dar cu o condiție: să existe clozete. Numai atunci când primăria își va face datoria, se va putea spune că pedepsirea înovaților va fi dreaptă. Când însă nu întâlnescă nici unul delă Casa de depuneri până la cimitirul Belu și dela Episcopie până la București-Noi, intr-un oraș cu aproape un milion locuitori, și când chiar cele existente sunt de o infecție respingătoare, cetățeanul surprins „en plein air“ va reaminti judecătorilor un anumit paragraf din privălu, care vorbește de forță și joră și scuză crimile, delictele și cu atât mai mult contraventile.

Judecător cu pricina redă actualitatea unei istorioare.

Ci-că Segălică, după ce măncase un pepene întreg, trecea prin parcul Cismigiu O alarmă interioară și o eventualitate urgentă îl fac să dea fugă spre mica construcție din frunzisul unul colț. Aici, încuiat și scris cu tib și fir pe văz: „Nu funcționează“. El rămâne în frunzis... Dar tocmai când să plece, mulțumit că scăpase cu... față curată, apare sergentul. Segălică aruncă jos imediat pălăria de pae.

— Ce faci acolo, domnule?

— Am prins deja o priveghetoare, domnule sergent, și nu pot să o iau... Dacă fi bun să o păzești nițel, mășduce pânăcasă, în Sălătitul Magureanu, și-azi aduce o colivie... N' să fie de jeabă...

Sergetul a consimțit, Segălică a plecat — și Radu la chemat.

După un sfert de oră, trece comisarul.

— Ce faci acolo, sergent?... De ce nu ești pe alee?... Dormi?

— Să vedeuți, domnule șef, A prins unu o priveghetoare... E sub pălărie... Si s'a dus să aducă colivie...

— Să puftească... Las' să luăm noi la circumscripție, să ne cântăm...

— Păi n'o să putem.

— Nu fii prost... la uită-te la mine... Seful se lasă pe vine, vâră mâna bicoșor sub pălărie, și strângă.

Dar când vede cu ce... privighetoare să ales, isbucrește opărît:

— Dar prost mai ești, mă... și-a băut joc... și tine...

tanților săi imediați, din an în Paște și mijlocul lor, sau în mijlocul celor adunați în pripă de instincțul dorului de a „bea“, sau de instinctul curiosității, nu are altă chemare decât de a îmbărbăta această comedie politică, cum am spus odată, în vederea realizării planurilor de îmbogățire necinstită, de lăcomie revoltătoare, de lenevie nerușinată și de îngelăciune obrazuică, toate în detrimentul poporului, în pagube și fără și spre rușinea neamului.

Conducătorii de aceste principii, și stăpâni de asemenea condiții, e lesne de înțeles de ce pentru partidul liberal guvernarea a reprezentat de la început, reprezentă și azi încă, numai mijlocul de a se îmbogați din bugetul Statului. Mai înțelegem de ce inteligențele, energiile și voințele au valorat, totdeauna mai puțin, decât fățănicia, prefățătoria și înțelegerea, iar ideile, — oricât de mari și de calde, — neaprobată de

șef, sortite a sucombe sub cărmuirea loviturilor bătelor agenților partidului. Iată și argumentele, aşadar, de ce „atotputernicul instinct de egoism“ e mai desvoltat decât primaria concepție că victoria oricarei lupte politice este în cât mai largă cultivare și educație politică a cetățenilor, și nu în cât mai mare agitație și învrăjire, cari, — e drept, — pot da succesul aparent dar nu îzbânda definitivă cu substrat omogen. Nimeni nu înțelege nici în prezent, că rebuesc numai cât va avea unui popor pentru a înțelege să i se civileze. Îi trebuiește însă decenii, dacă nu secole, pentru a și caracterul să și-l civilișeze. Căci caracterul adevarat al unui popor să contureze în crizele însemnate ale istoriei sale, și nu în cîte ale politicii lui. Mai e nevoie să spunem că dacă partidul liberal, în impreite sale politice din trecut, ar fi

înțeles această normă de politică ratională pentru menținerea și înflorirea moralei sociale după realizarea idealului scriitorilor naționali și creștinii și în sui poetilor „Unirei celor două principate românești“, să ar fi putut purta, așa cum el s'a purtat făță de marele și primul Domnitor, ALEXANDRU JON CUZA I, căruia Ion C. Brătianu l-a înzvăzut atâtea zile negre și ceasuri de de chen, numai pentru a prim domnia sa dreaptă și dulce vroia să dea și grandoare. Principatelor după unire, grandoare ce ar fi procurat poporului întreg lumină, caldură și fericire, lucruri pe care partidul liberal le-a urât și le-a dus-năzuț în trecut tot atât de demult ca și în prezent? Căci doar nu e greu de precizat că dacă CUZA VODĂ ar fi putut înfăptui planurile sale nobile de ași vedea poporul luminiat, încălzit de sentimentul Drepății și fericit după sudoarea și munca

sa, atunci nici și ful, nici favori și să, nu ar fi putut ajunge la averile immense pe care le posed azi urmașii lor. Cum însă partidul liberal nu a vrut niciodată binele poporului el nu s'a sfidat de planul criminal de „detronarea lui CUZA VODĂ“ numai pentru a astfel ei să rămână stăpân pe situație, putând exploata și mulțe poporul după bunu-i plac, lucru ce în trecut i-a succesat atrăgând cu banii de partea sa pe cel mai de seamă, și mai de temut, oamenii din partidul politic adversar, „partidul conservator“, și băgând în slujba palatului regal, ba chiar și în jurul Tânărului Domnitor Carol I, pe care l-a adus în țară Ion C. Brătianu, crezând că astfel va putea cărmui dela spate mai sigur numai el singur cu oamenii săi, oameni devotați lui spre a putea informa greșit Coroana asupra planurilor sale de îmbogățire pe spațele Națiunii.

(Va urma)

Congresul corpului didactic.

Între marea mulțime de funționari ai statului sunt și d-nii: învățători, profesori secundari și profesori de universitate care sunt nemulțumiți, poate cel mai nemulțumit, și cari în prima linie au dreptul să fie nemulțumiți. Da, fiindcă să-i dai unui învățător, "luminător al satelor" 2800 lei salar lunar, cam pe jumătate sau la treia parte din că îi dai unui servitor iar unui profesor secundar cam de două ori atât este în adevăr o rușine și o batjocoră. A fost deci absolută nevoie de un congres de protestare, contra bacsisului acordat și acela de multe ori abia după o aşteptare de luni de zile permis. Si s-au adunat la București în congres înținător peste zece mii dintre membrii corpului didactic soldat și consilient și când este vorba să-și apere interesele sale, ca și atunci când le apără pe ale neamului întreg, împotriva corupției politice.

Am luat cuvântul la acel congres d-l prof. univ. Hurmuzescu președ. congresului, d-l Iorga, rectorul univ. București d-l Tonit președ. Asociației gen. a învățătorilor, d-l Racoviță rectorul univ. Cluj d-l Ionescu președ. asociației, profes. secundari prof. și deputat. P. Haneș d-l G. Forțu președ. Uniunii prof. secundari și o mulțime de alți profesori și învățători.

În cuvântările lor s-au rostit, expresii grave la adresa conducătorilor politici de eri și de azi că... "s'a spus că la C. F. R. este un cub de talhari". Să o spunem însă și noi că nu e ministru fără cubul lui de talhari", că țara aceasta e un minunat neam de snigle cinstite și denume condus însă de derbedei, cari au permis controlul străin în aranjarea problemelor naționale...

După trei zile de desbateri s'a votat o moțiune, pe care o va prezenta delegația de trei membri — Hurmuzescu, Forțu și Tonit — d-lui președinte al consiliului de ministri și al Corpurilor legiuioare. Si dacă nu vor fi luate în considerare dreptele lor cerințe vor declara grevă generală, și se vorbea chiar și de revoluție...

Este foarte trist și dureros că s'a ajuns aci dar ormai politicianii sunt vinovați, cari nu înțeleg să și bată capul serios cu chestiunile serioase naționale ale țării și a celor ce-și fac conștiință datorință decât atunci când îi se pune cuțitul la gât.

Si cu ocazia aceasta se zice că deja s'a luat 50 milioane din altă parte a bugetului de 37,450.000.000. Lei ca să se măreasă leafa lor învățători. Această hotărâre s'a luat în primul consiliu de ministri, deși după congres bătălosul ministru de finanțe când s'a prezentat reprezentanții corpului didactic la el și i-au expus doleanțele, a răspuns pe un ton cam desprețitor: "Sunt că suntem scoși din legi și declar că am să Vă ţin" și mai departe în afară de lege "și că „un singur milionar dacă găsește economisit la alte captoare, nu-i dau pentru școală"...

Si totuși... de silă și amenințat fiind să plecat capul și trufașul de Madgearul

Tăiască Corpul didactic!!

In căminul de ucenic al orașului Arad sunt și multe locuri vacante.

Doritorii de a îmbrățișa meserile să se adreseze: Direcțianii Caminului în Arad Calea Victoriei.

Idolul vremii: banul.

Un scriitor francez într-o recentă comedie ridiculizează figura unui om "cinstit", și evidentiază "tipul omului de afaceri", sub masca același personaj.

E vorba de un băiețel dascăl, care mai pe sus de instrucția școlară, accentuația primăvara cinstei în viață, din care cauză chiar și elevii își bat joc de el. La un moment dat, tot din cauza cinstei, e dat afară din învățământ. Dovadă reală și durerioasă ironie, că astăzi cinstea nu mai intră nici măcar în socotelele elevilor, necum în preocupările oamenilor deplin dezvoltăți.

Ajuns în biroul unui om de afaceri, de voie de nevoie, dascălul nostru intră într-o atmosferă în care începe să se aclimată. Ce-i drept, la început î-a tremurat mâna la semnarea primelor contracte, "necinstit" ca ori ce afaceri. Dar cu vremea s'a obișnuit atât de mult și s'a întărit atât de bine în misterele banului, încât și a specula că ar și patruncu. Si aşa, dascălul modest și simplu la îmfățare, îmbrăcat în redingotă, cu o barbă care îl îmbătrânește înainte de vreme și cu ochelarii legați de gât cu o sfârșită, — sub farmecul și sub privirea își pătrundă și amăgișoare a ochiului lui Iuda, — se transformă în omul de afacere: întinerit, ras, pudrat, îmbăcat ca un față la ultima modă, cu monoslu aurit la ochi și încunjurat de oameni care îl respectă și îl se ploconesc ca unui zeu.

Cinstea nu-i dăduse nimic, banii i-au oferit totul: tinerete și frumusețe, palate, bani, plăceri și averi.

Iată imaginea, tristă dar adevarată, a omului postbelic. Cinstea nu-i dă nimic, banii i-oferează totul. Astăzi banul este zeul pământului.

Asistăm la o durerioasă înfrângere a mentalității creștine, în favorul mentalității jidovăști, prin definirea negustorească. Trafic cu lucrurile omenești, trafic adeseori și cu cele sfinte. Cinstea e în stare de faliment. Nici nu intră în vocabularul moralei și a sociologiei moderne. A fost detronată și înlocuită de-o altă forță ocultă: banul care aduce pe planul vieții active și proclamă fără rușine, dreptul celui mai puternic. Înțeles, într-o formăabilă și extremă de rafinată. Dar fondul e acesta: *predomină*, mai presus de toate, *dictatura banului atotputernic*. O căt de discretă desvălire a aparențelor cari acopără și mistifică realitatea vieții publice, arată la lumina zilei motorul faptelor și cămătăria care se face chiar și în așezările cu caracter zis idealist.

Excepțile — rare avese — confirmă numai regula. Nu mai vor bese de sistemul de constrângeri și specule financiare internaționale, cari au același secret. Meru și vecinic același: banul, demonul păzitor al fiilor lui Iuda Iscariotul.

Amarnică iluzie și dezastroasă rătăcire a creștinătății, — și totodată drăcesc triumf pe care îju-

Marea adunare a Ceferistilor în Brad.

Duminică în 8 Dec s'a întînt în sala mare a Primăriei o impozantă adunare a personalului C. F. R. Adunarea a fost convocată abia să înbăta de către comitetul filialei Arad al Asociației gen. profesională a personalului cfr. "Unirea" și totuși sala mare a Primăriei a fost neîncăpătoare pentru cei ce s-au grăbit la adunare, răspunzând "prezent" la invitația conducătorilor lor.

Scopul adunării a fost ca să asculte darea de seamă cu grai viu a celor doi domini delegați sositi dela București, trimiși din partea Comitetului central al "Unirei", desore rezultatele obținute până în prezent după marea întrunire din 24 Noembrie, referitor la redobândirea drepturilor avute și cuprinse în memoriu publicat în parte în No. 47 al ziarului nostru.

Adunarea a fost deschisă de d-l inginer inspector Zamfirescu, președ. filialei; au luat cuvântul d-nul delegat dela centru Tarnescu, dnu: Jira, Voiculescu, Dista Stoicescu, Mărcău și alții.

Adunarea a luat la cunoștință cu multă însuflare și vie satisfație rezultatele obținute până acum în favorul personalului cřist în urma intervenției delegației asociației "Unirea", care a fost primită și chiar chemată de d-l Ministrul Pan Halipă și dl. dir. gen. Vîdrighen, recunoscându-i-se în scris prin proces-verbal dreptatea doleanțelor și promitându-i-se satisfacerea lor. Delegația a fost de altfel invitată de dl. dir. general să ia săptămânal, cel puțin odată, contact cu d-lui.

Sădim apoi a fost închisă de către dl președinte făcând un apel călduros pentru înfrățirea și bunățile legătura întregului personal cřist. Întreaga adunare a fost fotografiată atât în sala Primăriei cât și la Palatul cultural.

Iată că am ajuns ca în fine și personalul până acum neglijat și desconsiderat al celei mai puternice instituții naționale să fie respectat, ascultat și satisfăcut prin reprezentanții săi de către Administrația C. F. R. și ministerul Comunicării. Avem totuși încredere în conduceră centrală și se cuvine ca să se înscrive în Asociația "Unirea" fiecare cřerist ca pe lângă solidaritate și disciplină și prin numărul nostru să împunem acolo, unde este necesar, reprezentând o frontă cât mai mare bineorganizată și stând la dispoziția conducătorilor noștri.

Un cřerist.

b lează matadorii acestui succes colosal: Jidani.

Vai acelora cari își pun nădejdea în avuții, spune Evangheelia. Soartea lor e soartea patroșului lor: spânzurătoarea și gheana.

Florin Undă.

Rugăm pe toți onorați noștri abonați să-și achite de urgență abonamentul.

Se zice:

Că alătul de guvern s'a pus serios pe lucru cu încasarea dărilor; vrea cu orice preț să dea cadou de anul nou funționarilor pensionari unguri. Acel cadou este mai urgent decât haine și pâne peotru orfani și invalizi de război. Si ca să facă rost de parale la perna de sub capul celor săraci cum să îi înpălat în Păicota unde venind din d. controlor finanțiar dela Arad și o biată de femei, care până în anul acesta totdeauna s'a plătit darea regală, fiind datoare cu 1700 lei și neavând bani a cerut amânare până în ziua următoare, dar d. controlor spunea că n'are timp de făcut la scrisori și să nai vină și de altădată și i-a lăsat 6 perni de pe pat, le-a scos în stradă și le-a bătut la licitație. Natural lumea era foarte revoltată și intrisă întrătă de cele ce vedea și nimenea n'avea să cumpere nici o perină nici chiar cu un leu să î-o fi dat și astfel au dus perinele la percepcție...

Știm că și în alte părți se înțimplă că în bietul românaș și ultima lui avere văcuță, oță sau căpruță cu lapte dela gura copiilor și îi mai desbracă și de hâlnuță..., dar totatunci întrebăm că jidani sunt datori încă de pe doi, trei și mai mulți ani și cu ei de ce oare nu se face ba jocăra ea cu România, lor de ce nu îi se duce avutul mobil din casă? În el au atitudinile încredere, pe el îi crătu... că doară sunt prieteni, sunt "testver" apol de tine biet român creștin cui să-l fie milă ?? cine să te sprindească ???

Tie numai atunci îți va fi bine când va veni "Liga Apărării Naționale" la conducere, și va veni cu siguranță dacă tu vrei acest lucru. Ea, singură ea "L. A. N. C." înțelege durerea ta, ea singură te iubește și numai ei îl este milă de tine, și fere alături de tine și se trudește să-ți croiască un viitor fericit.

Că partidul maghiar face pact cu socialiști la alegerile comunale. Sigur, noi înțelegem foarte bine rostul unui astfel de pact, căci doară și unii și alții ce doresc ce speculează și speră că slăbiciunea statului român, prăbusirea Tării și distrugerea neamului nostru Ceea ce însă nu înțelegem este faptul dureros că s'au găsit și se vor mai găsi foță politicieni români, cari au legăt și ei când unii, când alții, când un partid, când altul pact cu ungurii sau cu socialiști. Socialiștii chiar și la alegerile trecute au fost alături de listele guvernului, atunci au fost strânși în brațe, ca azi să dea cu piciorul în tovarășul de eri. Așa-l felul lor de a fi "tovărăși" și găta.

Vor înțelege însă oare românii durere și rușinea din trecut și se vor uni oare cel puțin în viitor și barem acolo cu deosebire în orașe unde unii și numai unii, candidând o singură listă curat românească, vor putea totuși să înfrângă blocul dușman maghiaro-socialist

Să vedem mai este puț nă conștiință națională în poporul românesc !!

Că războiul dintre Rusia și China a incetat, China a acceptat condițiile impuse de Rusia. Rusia a fost mai tare, ea a început războiul și a dictat pacea. Era de prevăzut de altfel că China va fi bătută — învinșă, fiind că în China băntue de ani de zile războiul civil, deci n'a putut mobiliza nici pedeștrime. Aiol ea n'are aeroplane, n'are tancuri ba nici călăreți și astfel nu-i mirare că — deocamdată — s'a dat bătută.

China mai speră și în intervenția Ligii Națiunilor și a convenției pactului de neagresiune K. I. L. spune Evangheelia. Soartea lor e soartea patroșului lor: spânzurătoarea și gheana. Florin Undă.

Nici un român să nu intre în magazinele, prăvălia sau biroul jidanolui !!

Congresul studențesc de la Craiova

La 1, 2, 3 și 4 Decembrie a avut loc în capitala Olteniei un mare congres al Uniunii Studenților Creștini din România. Momentul înălțătoare! Armata, în persoana generalilor Ștefănescu, Scărășoreanu și Marcu a fost înălțat ovaționată de cel peste 3000 studenți. Iar reprezentanții Oastel au mulțumit emoționați, recunoscând că totă nădejdea viitorului țării și neamului, pentru care și armata luptă, stă în tinerimea universitară, care mână va fi chemată să conducă destinele României Mari.

Un fapt imbecil, de o deosebită însemnatate, este modificarea Statutelor Uniunii Studenților, în art. 12, în felul că de astăzi înainte nici un student român din Uniune nu mai poate fi înscris în un partid politic. Când cineva din adunare a arătat că în comitetul actual sunt câțiva membri ai L. A. N. C., căutând să bage și Ligă în rândul partidelor politice, s-a ridicat o furtună de protestări, iar preșintele Uniunii, d. Popescu-Botoșani, în aclamațiile congresului a lămurit că L. A. N. C. nu poate fi socotită ca un partid. Cu această ocazie s-au făcut ovațuni entuziaște președintelui L. A. N. C. d. Prof. A. C. Cuza, care era absent.

A fost prezent însă d. Prof. I. C. Catuneanu, fruntașul nostru de la Cluj, care acusat de studențime, a luat cîvântul, arătându-și marea mulțumire și felicitând congresul pentru seriozitatea programului, ale cărui probleme mari puse în discuție ar trebui să preocupe pe oamenii noștri de Stat care până acum regulat au lipsit de la marea datorie patriotică de a asigura înălțarea românului în țara lui.

Să mai introduc în Statutele Uniunii porunca apărărilor religiei, să facă istoricul mișcărilor studenților, dându-se un loc foarte larg descrierii rolului d-lui Prof. A. C. Cuza în mișcarea națională, și arătându-se drumul pe care neclintit trebuie să meargă studențimea română până la izbanda finală a cauzelor naționale.

În ziua a 3-a s-a discutat pe larg pericolul judecării și problema minoritară: maghiară și ruteană, și românișarea orașelor.

Copiii noștri se mișcă încă.

Soarele nădejdilor noastre, răzbătând prin perdeaua norilor politicei jidov și, își arată încă față și aruncă raze favorabile asupra durerilor naționale.

Să știe tinerimea noastră studioasă că la spatele ei are națională întreagă, și alături de ea, când, va suna ceasul, ca un singur om se va ridica tot ce este săge de român în țara aceasta și va repune neamul românesc în drepturile lui seculare încălcate azi de străin și coziile lor de topor.

D. Costin

Români sprijiniți comercianții, meseriașii și industriașii români!

CINEMA „CENTRAL” Str. Rusu Sîrianu.

Duminică 15 Decembrie și zilele următoare.
Inceperea repr. la orele 3, 4½, 6, 7½ și 9.

Haimanale

În rolul principal:

Harry Piel

INFORMATIUNI

Onorații noștri d-ni colaboratori sunt rugați să ne transmită fără întârziere materialul pentru No. de Craciun.

*
Societatea Politehnică a Inginerilor a ținut o adunare generală în București pentru a protesta împotriva: 1) călcării legii corpului tehnic în chestiunea pensionării inginerilor 2) comenzilor de locomotive și poduri metalice în străinătate căci se pot procura și în fabricile din țară 3) contractul inchis cu un consorțiu străin pentru refacerea șoselei București-Brașov, cari lucrări se pot efectua în țară, 4) ofenzelor aduse de ministru de finanțe Mărgearu că la C. F. R. ar fi cîub de tălhari și să-i ceară satisfacție pentru această afirmație etc. etc.

După cum se vede azi totă lumea se mișcă, totă lumea-îi nemulțumită, cere, respinge protestele și amenință cu grevă și revoluție!

Tălm sau mai bine zis vegetăm în mijguri grele, foarte grele!! *

Dr prof. Moldovan, subsecretar de stat va întocmi un proiect de lege care prevede pentru un medic funcționar minimum de 15,000 lei leafă lunară. Acest proiect de lege este tocmai la timp venit, fiindcă nu știm să vedem dacă nu se adunau și medicii în congres și nu spuneau urbi et orbi că ieafa de 2500-3000 de lei pe care o primesc foarte mulți medicii funcționari, lună, este o necuvîntă să î-o dai unui medic.

*
Niște învățăți geologi au aflat că parte din America fundul oceanului Atlantic se ridică mereu și că în schimb se va scufunda în locul ei înacetul cu înacetul în câteva mil de ani coasta de vest a Europei și astfel vor dispărea sub apă Anglia, Olanda, o parte a Franței, Portugalia, Sicilia etc. Ca un preludiu al acestor schimbări se socotesc continuale cutremure de pământ care vor fi cu deosebită puternice între anii 1930-40. Știe Dzeu sf. ce va mai fi. Va urma poate iară un potop că lumea tare să se strică, tare să se înrăutățească și să mănuască frate pe frate.

*
Actualul primar al Capitalei București d-nul Dobrescu, numit și Taxiar, a dat unei societăți de taximetre condusă de jidani Bery și Friedman în antrepriză fără licitație toată Capitala ca: Strandul, pavilionul dela locul Snagov, pavarea străzilor și B-dul Mărășești. Pentru o singură șosea s-a plătit 36 milioane.

Acestea's economii?
*
Statul a avut anul trecut din percepera taxelor asupra alcoolului și pe beuturi un venit de 740 milioane în anul acesta va avea unul și mai mare. La ori ce caz însă folosul ar fi înzecat, dacă s-ar suprima beuturile, și alcoolul s-ar întrebunăta la dezvoltarea industriei prelucrătoare cu alcool, pe care le procurăm așa de scump din străinătate, iar noi băndă alcoolul ne ruinăm sănătatea.

Nici un ac dela jidani!

CINEMA „ELITE” Păduriță Orășelul.

Duminică 15 Decembrie și zilele următoare
Inceperea repr. la orele 3, 4½, 6, 7½ și 9.

Regele Pustiului

film cow-boy

Alegătorii județene vor începe la 11 Ian. 1930, iar între 18-25 Ian. vor avea loc alegerile consiliilor și adunărilor sășești. Între 27 Ian. și 2 Februarie vor fi alegerile consiliilor comunale rurale cu mai multe sate, iar la 3 Februarie vor face alegerile pentru consiliile municipiilor, orașelor și ale comunelor suburbane.

*
Inscrierile în Asociația generală profesională a personalului C. f. r. „Unirea“ se pot face zilnic în Arad la Inspectia 5 și pe lînie la d-nii șefi de gară sau șefi de secție.

Fiecare ceferist are datorină să se înscrive în asociația „Unirea“.

*
În Brașov a fost prins un jidanc, comeciant ambulant din Oradea, cu numele Lefkovic Herman, care vindea în asuncție de multă vreme în mai multe orașe mărturi și mătăsuri aduse în țară în mod fraudulos, fără a plăti taxele legale de vamă.

Au confiscat dela încă mătăsa ce o avea în Târgul săcesc în valoare de 2 milioane și după ce i-au dresat actele, l-au lăsat liber pe garanță altor doi mari comercianți jidani din Brașov.

Ce însămnă aceasta? Înseamnă că jidani au dreptate când spun: cu banii poți ajunge totul. Pe creștin săracul și în hăta, și-l bat și-l închid, de multe ori pentru nimică toată ori pe nedrept chiar, pe jidanc îl lasă liber „pe garanță“.. pe garanță altor jidani.

Dzeule! când pedepsi la fel pe cel vinovat și vel apără pe cel mică, bună și nevinovată! ? !

Convocare.

În 31 Dec. a. c., expirând mandatul actualului comitet al Școalei Normale de Băieți din Arad, pe ziua de 15 Dec. a. c., se convocă Adunarea Generală a membrilor comunității școlare, în sala mică a Primăriei, pentru a alege 4 membri și 1 cenzor în nouă comitet, conform prevederilor decretului-lege privitor la organizarea comitetelor școlare.

D-nii membrii sunt rugați să binevoiască și să onoreze cu prezență lor și a participa la alegere.

Arad, 5. Dec. 1929.

p. președinte
Dr. Terențiu Olariu.

Rectificare.

Constatăm cu regret că în No 48 al ziarului nostru s-a publicat un articol sub titlul „Un proces de ordin politic“ al cărui conținut, după informații culese ulterior, nu corespunde adevărului.

Direcția ziarului.

EPIGRAMĂ:

Geniu dacă! fi
Este lucru sigur
Nu te-ai preamări
Iarăș!... tot tu singur.
Victor I. Opris

CINEMA „GRADISTE”

Duminică 15 Decembrie și zilele următoare
Inceperea repr. la orele 3, 4½, 6, 7½ și 9.

Casanova

În rolul principal:

Ivan Mosjukine

Calocini, Soșoni, Pălări și Ghete Iestine pentru dame, bărbați și copii, cu reducere de 5% a prejurilor din galantare pentru d-nii: funcționari, criză și invalidatori.

se află la

MARCU BOTĂ

PRÂVĂLIE DE GRETE, PĂLĂRII ȘI MODĂ

ARAD, BUL. REG. FERDINAND 27

Biroul „CONCORDAT” BUCUREȘTI 2,

— B-dul Basarab Nr. 48 —

Autorizat de Tribunal, execută conștiincios orice chestiune administrativă, comercială, financiară, etc. etc. etc.

Mijloacele orice afacere în Capitală. Onorar după tarif și învoială. Adăgați marca de răspuns, la orice scrisoare. 1-15.

Porunci nemțești

Revista franceză „Candide“ scrie că următoarele porunci sunt împrăștiate în tot cuprinsul Germaniei:

1. În cele mai mici fapte, să nu pierzi din vedere interesul patriei și compatrioților tăi.

2. Când cumpări un produs străin, mișcări avuful patriei.

3. Să utilizezi-folosești numai lucrători germani.

4. Nu uciști casa, sau atelierul german cu instrumente străine.

5. Să nu mănuști niciodată carne din străinătate, căci îți vatăm sănătatea.

6. Scrie pe hârtie nemțescă, cu penă nemțescă, usucă-ți scrut cu sugătură nemțescă.

7. Să nu poți decât pălări și haine nemțești.

8. Să te hrănești cu faină germană, să bei băre nemțescă, să mănâncă numai fructe germane.

9. Nu vei lua cafea, ciocolată și cacao decât germane.

10. Să nu crezi niciodată ce-ți spune străinii.

Ce bine ar fi dacă în loc de cuvântul „neamț“ am puține pe acela de „român“ și am fi nea cu sfîntenie și noi aceste 10 porunci!!!

Un dialog:

Un prieten întreba: cum se face că statul plătește deputaților zilnic sute de milioane de lei leafă, deși în camă abia vezi căte 9-10 treză și 50-60 cari dorm?

Celalalt răspunde: El vezi ce vorbă cum s-țac? Așa se face că trebuie echilibrat bugetul și ca să-l poți echilibra trebuie bani, dar tot bani, și încă bani, trebuie ca să-l poți vota, adeca să poți plăti pe deputați cari vinează respective votează ...

— B-ye, dar n-ar fi mai cinsti lucrări de b-ni aceia funcționari?

Cum? apoi știa nu sunt funcționari? Înțeleg deputați... numai că că nu dorm pe masă iar celalătă masă ori sub masă, tot un dracău...

Auă mama mea, da b-nie nye mai merg!

Posta Redactiei

Dlui adv. St. L în S. Pentru paralele trimise, Vă rugă să primiți sincerele noastre mulțumiri și frântești salutări

Dlui I. V. B. în I. Nu te pu-

ele!

Editorul I. Bogdan. Dr. Ceza, Ara

Arad

Biblioteca

Palestinian Cultural Center